

ФІЛОСОФСЬКІ АСПЕКТИ ГІБРИДНИХ ВІЙН

Владленова І.В., Єрмоловський М.А.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Проаналізовано проблему концептуалізації явища гібридних війн. Стрімкий розвиток інформаційних технологій впливає на розвиток сучасної цивілізації, оформлює нові контури мирного життя та характер ведення військових дій. Зараз зрозуміло, що з'являється більше варіантів досягнення стратегічних військових цілей, ніж шляхом традиційного збройного конфлікту. Новою тактикою є формування сірої зони та ведення гібридної війни в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій. В науковому дискурсі, крім терміну «гібридна війна» використовуються поняття: змішана війна, нелінійна війна, повстанська війна, війна 4-го покоління, постіндустріальна війна, асиметрична війна, війна нового покоління, хаос. Вважаємо, що доречно використовувати поняття «гібридна війна» в якості військової стратегії, яка поступово вбудовується в соціальну структуру, визиває глибокі соціальні розколи та гостру політичну напруженість, яка формується завдяки поляризації. Поляризація суспільної думки підриває здатність громадськості стримувати антидемократичні рухи [1]. Як правило, поляризація будується на міфологічних підставах, які оформлюються в опозиції: свої-чужі, наші-вороги в контексті політичної ідеології. Наприклад, республіканці та демократи, проросійський та проукраїнський вибір. Розглядаючи філософські аспекти гібридних війн, Ян Альмянг намагається знайти демаркацію між війною та конфліктом [2]. Дослідник виводить, що конфлікт є невизначеним в онтологічному сенсі, якщо немає довільної відповіді щодо юридичного статусу війни, в такому разі війна є невизначеною та непрозорою також у гносеологічному сенсі, із цього він виводить, що конфлікт може кваліфікуватися як війна чи ні, в залежності від контексту. Використання інформаційних технологій робить конфлікт епістемічно непрозорим, таким чином можна довго приховувати як особу зловмисника, так і масштаб атаки, а також значно розтягнути атаку у часі. Разом з інформаційною атакою, військовими діями, в гібридних війнах використовується комплекс маніпулятивних стратегій, які використовують психологічні прийоми, що спираються на міфологічні елементи світогляду. Це, перш за все, атака на ірраціональні структури мислення. В.Лефевр розробив поняття «рефлексивний контроль» (управління сприйняттям). Він доводить, що людину слід представляти невід'ємною частиною фізичного світу і з властивими їй феноменами свідомості. Він створив модель, яка описувала біполярну двуаспектність морального вибору людини, де важливу роль грають полюси добра і зла.

Література:

1. Лефевр В. Конфликтующиеструктуры. М.: Советскоерадио, 1973. –584 с.
2. Almäng, JanWar, vaguenessandhybridwar // DefenceStudies. – Volume 19, 2019 – Issue 2. – P. 189–204<https://doi.org/10.1080/14702436.2019.1597631>.